

Bruxelles, 27. svibnja 2021.
(OR. en)

9162/21

Međuinstitucijski predmeti:
2020/0264(COD)
2013/0186(COD)

AVIATION 134
CODEC 772
IA 101

IZVJEŠĆE

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	ST 8419/21 + ADD1 + COR1, ADD2-3
Br. dok. Kom.:	ST 10840/20 + ADD 1, ST 10841/20 + COR 1, ST 11020/20
Predmet:	Izmijenjeni prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi jedinstvenoga europskog neba (preinaka) Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1139 u pogledu sposobnosti Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa da vrši ulogu tijela za reviziju izvedbe u okviru jedinstvenog europskog neba – opći pristup

1. UVOD

1. Komisija je 22. rujna 2020. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela izmijenjeni prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi jedinstvenoga europskog neba¹, služeći se metodom preinačavanja (dalje u tekstu „izmijenjeni prijedlog preinake”), kao i Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1139 u pogledu sposobnosti Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa da vrši ulogu tijela za reviziju izvedbe u okviru jedinstvenog europskog neba² (dalje u tekstu „prijedlog o EASA-i”).

¹ ST 10840/21 + ADD 1.

² ST 10841/21 + COR 1.

2. Cilj je inicijative jedinstvenog europskog neba reformom sektora koji pruža usluge u zračnoj plovidbi poboljšati sveukupnu učinkovitost načina na koji je europski zračni prostor organiziran i načina na koji se njime upravlja. Glavni su razlozi zbog kojih Komisija predstavlja reviziju ažuriranje, s obzirom na iskustva, i preinačavanje postojećeg zakonodavstva o jedinstvenom europskom nebu.
3. Komisija je 2013. donijela početni prijedlog preinake za provedbu jedinstvenog europskog neba³. Izvorni ciljevi i načela tog prijedloga ostaju isti, ali izmijenjeni prijedlog preinake posebno je usmjeren na ubrzavanje prilagodbe usluga u zračnoj plovidbi s obzirom na ta načela i ciljeve.
4. Jedan od elemenata izmjena predloženih u tom kontekstu sastoji se od uspostave funkcije stalnog tijela za reviziju izvedbe (PRB), koju treba provesti Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA). Za aranžmane potrebne u te svrhe bilo je potrebno provesti nekoliko izmjena Uredbe (EU) 2018/1139.

2. RAD U DRUGIM INSTITUCIJAMA

5. Tijekom svojeg 7. parlamentarnog saziva Europski parlament imenovao je Odbor za promet i turizam (TRAN) nadležnim odborom za prijedlog preinake o provedbi jedinstvenog europskog neba i imenovao je g. Marian-Jeana Marinescu (EPP, RO) izvjestiteljem. Europski parlament donio je stajalište u prvom čitanju o tom prijedlogu. Nakon što je Komisija podnijela izmijenjeni prijedlog preinake, Europski parlament ponovno raspravlja o prijedlogu u okviru odbora TRAN tijekom priprema za pregovore s Vijećem. Tijekom 9. parlamentarnog saziva g. Marian-Jean Marinescu ponovno je potvrđen kao izvjestitelj za taj predmet. Očekuje se da će Europski parlament ažurirati svoje stajalište u prvom čitanju 17. lipnja 2021.
6. S druge strane, g. Bogusław Liberadzki (SD, PL) imenovan je izvjestiteljem za prijedlog o EASA-i tijekom 9. saziva Europskog parlamenta. Europski parlament o tom prijedlogu raspravlja u okviru odbora TRAN i očekuje se da će u predstojećim mjesecima donijeti stajalište u prvom čitanju.

³ ST 11501/2013.

7. Europski gospodarski i socijalni odbor 2. prosinca 2020. donio je mišljenje o obama predmetima, a Europski odbor regija odlučio je da neće izdati mišljenje.
8. Španjolski parlament, malteški Zastupnički dom i Senat Republike Italije donijeli su mišljenja o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti u pogledu izmijenjenog prijedloga preinake.
9. Senat Republike Italije i španjolski parlament iznijeli su mišljenje o primjeni načela supsidijarnosti u pogledu prijedloga o EASA-i.

3. RAD U OKVIRU VIJEĆA

10. Radna skupina za zračni promet započela je s radom na dvama prijedlozima putem neformalnih videokonferencija svojih članova i članica u listopadu 2020. općim predstavljanjem prijedloga. Ti su predmeti od tada dosljedno bili na dnevnom redu, ukupno 23 puta.
11. Članovi i članice Vijeća (TTE, promet) na videokonferenciji 8. prosinca 2020. održali su ranu raspravu o politikama kako bi se pružile naznake za sljedeće rasprave koje se trebaju održati u okviru pripremnih tijela⁴.
12. Prijedlozi nisu popraćeni procjenom učinka. Stajalište je Komisije da je procjena učinka iz 2013. za početni prijedlog preinake i dalje bila valjana te je ona nadopunjena radnim dokumentom službi Komisije⁵. Delegati su izrazili zabrinutost zbog nedostatka obrazloženja i analize troškova i koristi za niz novih mjera koje je predložila Komisija, posebno za uspostavu tijela za reviziju izvedbe (PRB), zajedničku jediničnu cijenu za naknade i obveznu prilagodbu naknada na razini EU-a.

⁴ ST 12611/20.

⁵ ST 11020/20.

13. S obzirom na izmijenjeni prijedlog preinake članovi i članice Radne skupine za zračni promet u potpunosti podupiru opće ciljeve jedinstvenog europskog neba. Međutim, delegati su doveli u pitanje proporcionalnost i djelotvornost dijela predloženih izmjena te njihovu usklađenost sa suverenim pravima i odgovornostima država članica nad njihovim zračnim prostorom.

Članovi i članice Radne skupine za zračni promet raspravljali su o nizu pitanja u vezi s prijedlogom Komisije i razvili sljedeća alternativna rješenja:

- nacionalna nadzorna tijela trebaju biti neovisna o pružateljima usluga u zračnoj plovidbi i pritom državama članicama omogućiti fleksibilnost u organizaciji funkcija ekonomskog nadzora i nadzora sigurnosti u okviru istog upravnog tijela;
- uvjet za pružanje usluga u zračnoj plovidbi unutar EU-a jest posjedovanje jedinstvenog certifikata, uključujući zahtjeve u pogledu financijske odgovornosti i osiguranja koji su obuhvaćeni Nacrtom uredbe o EASA-i;
- pružatelji usluga u zračnom prometu mogu pod tržišnim uvjetima nabaviti usluge u zračnoj plovidbi, kao što su komunikacijske, navigacijske i nadzorne usluge, usluge zrakoplovnih letnih informacija, meteorološke letne usluge i podatkovne usluge ATM-a, a zračne luke mogu pod tržišnim uvjetima nabaviti terminalne usluge u zračnom prometu;
- države članice i dalje su nadležne za postupak planiranja izvedbe, a Komisija provjerava usklađenost planova izvedbe s ciljevima u pogledu izvedbe na razini EU-a;
- naknade se utvrđuju u skladu s načelima Eurocontrola, a kako bi se izbjegli učinci na nacionalne proračune, troškovi nadzora i dalje su prihvatljivi u okviru sustava naknada. Države članice određuju jedinične cijene nakon što ih provjeri Komisija;
- koristi za okoliš obvezne prilagodbe naknada na europskoj razini nisu dokazane i to otvara niz temeljnih pravnih, gospodarskih i tehničkih pitanja, posebno u pogledu preraspodjele prihoda unutar EU-a i učinka na tržišno natjecanje u odnosu na pružatelje usluga u zračnoj plovidbi iz trećih zemalja. Države članice mogu prilagoditi naknade, ali za provedbu takve prilagodbe na razini EU-a potrebna je studija izvedivosti.

14. U pogledu prijedloga o EASA-i, velika većina delegacija vrlo je jasno od samog početka navela da prednost daju tome da tijelo za reviziju izvedbe (PRB) zadrži savjetodavnu ulogu, a ne da ono bude unutar struktura EASA-e. To je dovelo do znatnih izmjena tog prijedloga. Nadalje, predsjedništvo je ekonomski certifikat koji je Komisija predložila u izmijenjenom prijedlogu preinake ujedno promijenilo u niz gospodarskih zahtjeva uključenih u nacrt izmijenjene osnovne uredbe o EASA-i.
15. Odbor stalnih predstavnika dao je 5. svibnja 2021. dodatne smjernice o četirima neriješenim pitanjima koja se uglavnom odnose na liberalizaciju određenih usluga u zračnoj plovidbi i ulogu tijela za reviziju izvedbe (PRB)⁶:
- nabava, pod tržišnim uvjetima, određenih usluga u zračnoj plovidbi i terminalnih usluga u zračnom prometu i dalje podliježe odobrenju država članica;
 - pružatelji usluga u zračnoj plovidbi koji se natječu za pružanje usluga u zračnoj plovidbi ili terminalnih usluga u zračnom prometu ili sudjeluju u njima pod tržišnim uvjetima ne moraju uvrstiti djelatnosti povezane s tim uslugama u rad poslovnog subjekta koji djeluje neovisno. Međutim, moraju osigurati razdvajanje i transparentnost računa;
 - pružatelji usluga u zračnoj plovidbi ili terminalnih usluga u zračnom prometu pod tržišnim uvjetima trebaju imati glavno mjesto poslovanja na državnom području države članice i trebaju biti u barem 50-postotnom vlasništvu i pod stvarnom kontrolom država članica ili državljana država članica. Međutim, podržalo se odstupanje za certificirane pružatelje globalnih satelitskih usluga koji već posluju u EU-u;
 - tijelo za reviziju izvedbe (PRB) zadržava svoju savjetodavnu ulogu i ne preuzima regulatornu ulogu kako je predloženo u izmijenjenom prijedlogu preinake. Osim toga, države članice nisu se konačno izjasnile o subjektu u čijem okviru bi ga trebalo osnovati, kao ni o tome treba li ga osnovati kao neovisno tijelo.
16. Nakon te rasprave predsjedništvo se ponovno obratilo pripremnom tijelu za dvije daljnje rasprave o posljednjim preostalim pitanjima.

⁶ ST 8030/21 + ADD 1 i ADD 2.

17. Predsjedništvo je 26. svibnja 2021. Odboru stalnih predstavnika predstavilo kompromisni tekst kojim se rješavaju posljednja neriješena pitanja:

- u pogledu imenovanja pružatelja usluga u zračnom prometu, mogućnost država članica da nametnu uvjete za vlasništvo i kontrolu vlastitih državljana te poslovni nastan i upotrebu objekata na njihovu državnom području ograničena je na slučajeve u kojima primjena takvih uvjeta ne bi dovela do neopravdanog ograničenja slobode pružanja usluga ili slobode poslovnog nastana;
- u pogledu zahtjeva za pružatelje usluga u zračnoj plovidbi koji su odabrani ili imenovani uslijed postupka nabave da se njihovo glavno mjesto poslovanja treba nalaziti na državnom području države članice i da oni trebaju biti u barem 50-postotnom vlasništvu i pod stvarnom kontrolom država članica ili državljana država članica, odstupanje se odobrava samo certificiranim pružateljima globalnih satelitskih usluga koji su već certificirani za rad u EU-u;
- sigurnosni i okolišni aspekti trebali bi imati prednost pri ocjenjivanju izvedbe pružatelja usluga u zračnom prometu;
- uloge i zadaće upravitelja mreže jasno su i iscrpno određene. Upravitelj mreže donosit će odluke u okviru kooperativnog postupka donošenja odluka u kojem će sudjelovati relevantni dionici. Države članice sudjeluju u postupku donošenja odluka kada je riječ o odlukama od strateške važnosti i/ili pitanjima suverenosti. Pojašnjena je i uloga Upravnog odbora mreže.

18. Velika većina delegacija javila se za riječ kako bi pohvalili rad predsjedništva i naglasili osjetljivu ravnotežu predloženog kompromisa koji odražava zahtjeve i stajališta većine država članica. Na temelju komentara delegacija predsjedništvo je predložilo sljedeće dodatne izmjene kompromisnih tekstova:

- novom uvodnom izjavom pojasnit će se da se izmijenjenom preinakom uredbe ne zahtijeva certifikacija signala koje pruža globalni navigacijski satelitski sustav (GNSS);
- uvodna izjava 43. izmijenit će se kako bi se posebno naglasila potreba za savjetovanjem sa stručnim organizacijama osoblja;

- u članku 17. dodat će se novi stavak 2.a kako bi se predvidjela mogućnost obustave sheme izvedbe u slučajevima krize mreže;
- upućivanje na upravitelja mreže i Upravni odbor mreže za provedbu mrežnih funkcija uklonit će se iz članka 26. stavka 4.;
- upućivanja na „imenovane pružatelje MET-a” brišu se u članku 10. stavku 3. točki (h), članku 10. stavku 4., članku 13. stavku 1., članku 13. stavku 3. točki (c), članku 13.b stavcima 2., 2.a i 2.b te u uvodnim izjavama 22. i 25.a; članak 8. stavak 5. izmijenit će se na odgovarajući način.

19. Odbor stalnih predstavnika potvrdio je postignuti kompromis.

20. U očekivanju pregovora s Europskim parlamentom Komisija zadržava svoje stajalište o kompromisnim prijedlozima.

4. ZAKLJUČCI

21. S obzirom na navedeno, Vijeće se poziva da na sastanku 3. lipnja 2021. prouči tekstove iz dokumenata 9162/21 ADD 1 i ADD 2 i donese opći pristup o tim prijedlozima.
